

САНГА ОЛОХ

Х а н н а т
1981 снл алтынны
15 нүнүттөн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙНОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 56 (6192)

1985 снл. Ыам ыйын 7 күнү
ОПТУОРУНЬУК

Сыаната
3 харчы.

МЭЧЧИРЭНИ ТЭРЭЭНИННЭЭХТИН САБАЛАБЫН!

КЫАЙЫ
40
СЫЛА

Нам оройуонун сүөсүһүттэрин
республика бары сүөһүтүн үлэһиттэригэр

Ы Н Ы Р Ы Ы Л А Р А

ССКП Киин Комитетын муус устардаабы
(1985 с.) Пленумун уураахтарын Нам оройуо-
нун үлэһиттэрэ улахан политичеснай өрө көтө-
бүлүүнүн көрүстүлэр уонна 1985 снл былаан-
нарын ханнык дабаны уларытыыга суох толо-
ро эппиэттээх быһаарыныгы ылынылар. Бу
улахан соругу толорууга күүү-күдэх бүтүннү-
тэ, социалистическай куоталаһы, тэрийэр
уонна политическай үлэ күүүһэ туһайыллыах-
таабын өйдүүлэр.

Пятилетна ааспыт сылларыгар тахсыбыт
хаалыыны туоратар туһугар оройуон тыатын
сирин коллективтара өрө көтөбүллэн үлэһит-
лэр. Ити түмүгэр бастаан кварталлаабы бы-
лаан үүтү государствога атылааһына 125,
экиэ 100,3 бырыһыан, оттон түүлээххэ икки
төгүл толорулуунулар. Владимир Ильич Ле-
нин төрөбүтэ 115, Улуу Кыайы 40 сыла
туолууларын чизһигэр ылыллыбыт социалисти-
ческай эбэһэтэлиститибэлэ ситиһинилээхтик то-
лоруллулар хааччылына.

Ылыллыбыт кирбикин уонна тэтинни чигэ-
тэн, үлэ күүүрээнин сайыннаран туран, оройу-
он сүөһүтүн интэрин үлэһиттэрэ кыстык-
тан сайылыкка тахсыга маннын социалисти-
ческай эбэһэтэлиститибэни ылыналлар:

бэс ыйын 18 күнүгэр государствога үүтү
атылааһын сыл агардаабы былаанын толо-
ро. Былааны таһынан 450 тонна үүтү ту-
тарарга, хас биридин ынахтан үүтү маһыны
ааспыт сыл туһааннаах нэмнээбэр 80 нило-
граммынан үрдэтэргэ;

снл иккис кварталыгар сүөһү туһата суох
өлүүтүн ааспыт сылларбар икки төгүлүнэн
эбыйатарга; кыстык түнүгүнэн хас биридин
мыра сүөһүттэн 100 нилограмм орто эбилли-
ни ыларга;

бары совхозтар, отделениелар, биригээдэ-
лэр, фермалар уонна хас биридин сүөсүһүт
«Хаалыылааба суох үлэһиттэр» девизинэн
эриэ-дэхси таһаарылаахтын үлэһиттэрин
ситиһэргэ.

Бу ылыныыт эбэһэтэлиститибэтин толо-
ро туһугар маннык дьаһаллары олохтоохтут:

сүөһүнү кыстыктан сайынны маччирэнгэ
киллэрингэ септөөх тэрийэр уонна техничеснай
дьаһаллары кэнигэр олохтоохтут. Сайылы-
тарга өлөрөр дьизэлэри, сүөһү тулар хатен-

норун, механизмнары, үүт тутар пууннары,
электро-хаһайыстыбаны, оборудованиелары
уонна инвентардары барыларын септөөх бол-
досор өрөмүөннээн, көрөн-истэн толо-
ро бэлэмнээхтут. Сайылыктарга сүөһү аһылыгын,
эбин аһылыгы көөннүөрөн онорго үүтү тэри-
йингэ наада буолар бары компонентнары толо-
ро бэлэмнээхтут. Бу үлэбэ фермаларга сыһыарыл-
лыыт шэфтээх предпритиелар уонна тэрилтэ-
лэр активнай көмөнү оноргоохтара.

Сайылыкка тахсыах иннинэ кыстык хотон-
нору өрөмүөннүүр үлэлэргэ уонна санитарнай
өртүнэн көрүүтэ-истиһгэ аһаан бэлэмнээхтут.
Биригээдэлэргэ уонна отделениеларга кыстык
хотоннору, искусствоннай сизмэлээһин пуунна-
рын, сүөсүһүттэр өлөрөр дьизэлэрин уонна кы-
һыл пуунунары өрөмүөннээһингэ бастайаан-
най биригээдэлэр тэриллэн сайынны кэнигэ
үлэһиттэрэ. Өрөмүөнү 1985 снл балаан
ыйын 1 күнүгэр толо-ро нэмэйинэн бүтэриэх-
тит.

Үүтү тутар бары пууннар кэнигэр аһыллал-
ларын уонна ханнык да тохтоло суох үлэһит-
лэрин ситиһиэхтут. 10 сайылыкка ууну элек-
тричествонан ититэр ЗПВ-2 установкалар ту-
руоруллуохтара. Үүтү астыыр пууннар үлэ-
һиттэрэ.

Ленин уонна Үлэ Кыһыл Знамта орденнар
кавалердара Д. Т. Аргунов салайар Дуудана-
лаах ферматыгар үрдүн ыам оскуолата тэрил-
лэн үлэһиттэрэ. Коллективнай бэдэрэти иккитик
туһанын бөлүүрөөстөрө ити оскуолага үөрэ-
тиллибэр.

Социалистическай эбэһэтэлиститибэлэри то-
лорууну идеологическай хааччылыыга ураты
болгомо уурулуога, хас сайылык айы пар-
тийнай тэрийээччилэр аһаан үлэһиттэрэ.
Олох-дьаһах, эргиз, культурнай өртүнэн са-
йылыктары хааччылы тупсарыллыа.

Сайынны кэнигэ үүтү ыаһыны элбэтэн иһи-
гэ хас биридин күн, чаас уонна күнүүтэ ула-
хан күндү. Маны барытын сыаналаан туран
биһиги, кыстыгы ситиһинилээхтик түмүктүүргэ,
хээн-уруу Коммунистическай партия XXVII
съездин көрөө хас биридин ферма, хас биридин
сүөсүһүт эриэ-дэхси үчүгэйдик, таһаарылаах-
тык үлэһиттэрин хааччыларга республика ба-
ры сүөсүһүттэрин ытырабыт.

БОЧУОТ ДУОСКАТА

1985 снл бастаан кварталлаабы былааннары си-
тиһинилээхтик толо-ро иһин социалистическай куо-
талаһыга үрдүн көрдөрүүлэри ситиһит маннык үлэ
коллективтара оройуоннаабы Бочуот дуоскатыгар та-
һаарылаллар:

«Якутмелиовоострой» трост мочучастого (началь-
ник Р. А. Филиппов, партийнай тэрилтэ секретара
В. В. Попов, профком председатели В. С. Посельская).

Эт-үүт мочибината (директор С. Н. Кудрякова, пар-
тийнай тэрилтэ секретара С. Р. Евстафова, профком
председатели М. М. Филатов).

«Сельхозхимия» холбоһук (председатели М. Н.
Павлов, партийнай тэрилтэ секретара В. П. Коркин,
профком председатели Н. П. Макаров).

Киносест (директор А. А. Сивцев, партийнай тэ-
рилтэ секретара М. А. Герасимова, профком председа-
тели В. Д. Макаров).

Олобу-дьаһабы хааччылыгы управленнота (началь-
ник И. О. Никифорова, партийнай тэрилтэ секретара
П. М. Пермякова, профком председатели А. В. Кулич-
кин).

Сибээс үлэһэ (начальник С. Н. Дьячкова, пар-
тийнай тэрилтэ секретара А. Н. Гоголева, профком
председатели Е. Д. Ноговицына).

39-с УДАРНАЙ НЭДИЭЛЭ БАСТЫННАРА

Мугудай отделениета (управляющей Н. Д. Пермякова, партийнай
тэрилтэ секретара Л. А. Дьячкова, сельсовет исполкомун предсе-
дателя М. Д. Бронникова).

Коллективтартан:

Улахан Күөл фермата (старшая Д. Н. Макарова).

«Молодежный» ферма (старшая М. Д. Никифорова).

Уу Обустаах фермата (старшая А. Н. Толстоухова).

«Сардана» ферма (старшая С. А. Башнева).

«Мая» ферма (старшая М. И. Оконешникова).

Төлөй Дирингин борооску көрөөччүлэрин эвонота (старшая Н. Д.
Петрова).

«Якутсельстрой» мочучастогун болуотунньунарын биригээдэтэ
(биригээдэлэр В. В. Борисов).

«Чаран» киноустанова (старший механик И. К. Бурцева).

«Сельхозтехника» холбоһук өрөмүөннээччилэрин биригээдэтэ
(биригээдэлэр С. А. Захаров).

Ыанныксыттартан:

Васильев Артур Иванович, Адамова Варвара Прокопьевна, Ива-
нов Михаил Иннокентьевич, Чичигинарова Евдокия Петровна,
Оконешникова Мария Игнатьевна, Барашкова Анна Константиновна.

Борооску көрөөччүлэртэн:

Демьянов Николай Николаевич, Саввин Анатолий Гаврильевич,
Лыткин Афанасий Афанасьевич, Толстоухова Мария Егоровна.

ЧУРАПЧЫ ЧАРАНЫН БААҺЫГИАЛАРЫГАР

Бааһыталар быһык көөннүк садалаатылар.
ханнык да дьылааһар өрдө са-
раһылдылар. Сир аһаан сити-
сатарыыга техника күргүөм-
нээн тахсан өрөр. Карл Маркс
аатынан совхоз быһырыын наар-
даһыт ыһыктын сиратер били-
гин трактордар тыастара түүн-
нэри-күнүстөрү тохтоло суох
һырылар.

Чурапчы чараһын кэнигэ на-
даман содоһуна. Бааһына уһуор-
ту бүүрүгөр сүүтүк саба буолан
кыччаан көстөр трактордар хол-
боһмут бараналарынан, буору
өрүктөн улам чуһаалылар.
Манна Н. Л. Турантаев уонна
Д. Д. Пивинкин агрегаттара сити-
ги сатарыыны бири бастыкынан

(Бүтүүтүн 2-с стр. нэр).

ССКП ОБКОМУГАР

ИНИЦИАТИВАНЫ КӨХТӨӨХТҮК ӨЙҮӨХХЭ

Нам оройуонун сүөсүһүттэрэ
маччирэнни тэрэһиннээхтик са-
балыыр туһунаа республика ба-
ры сүөһү нитээччилэригэр ыты-
рылылар ССКП обкома биһи-
рөөтө. ССКП Намнаагы райкома,
народнай депутаттар оройуон-
наабы Советтарын исполкома
партийнай, советскай, хаһайыс-
тыбаннай органнар, профсоюз-

най уонна комсомольскай тэрил-
тэлэр тэрийэр уонна политичес-
кай үлэлэрин 1985 снл баста-
ны агартылаабы уонна сыллаа-
бы былааннарын сүөһү интэри-
тин бородууусуулатын онорго
биллэрдик аһара толо-ро ту-
һаалларыгар соруудаһынылар.

ССКП обкома партия оройуон-

наады уонна куораттаагы ко-
митеттарын, райгорисполкомна-
ры, агропромышленнай холбоһук
республикатаабы Советтин, Тыя
хаһайыстыбатын министрество-
тын, тыя хаһайыстыбатын үлэ-
һиттэрин профсоюзун обкомун
уонна кинилэр мнестэтээрэ ор-
ганнарын общественнай сүөһүнү
сайынны маччирэнни тэрэһин-

нээхтик таһаарыыга. Нам оройу-
онун сүөсүһүттэрин ытырымы-
ларын кэнигэ өбөөһүнү то-
риһалларыгар, маччирэнни сүө-
һүнү тэрэһиннээхтик таһа-
рымын хааччылааларыгар, бу
үлэбэ фермалар коллективтарын
уонна шэфтээх предпритиелар
күүстэрин түмө тардалларыгар,
тэриһалларыгар өбөөһиннээхтэ.

Я. ПАВЛОВ,
члз ветерана.

Улуу Кыайыы 40 сылын көрсө

КОЛХОЗТААХТАР ТЫЫЛГА ХОРСУН ҮЛЭЛЭРЭ

Бийнги «Социализм суола» ха
ншыншынгар уонна республик
бэчээтнгар Чураччы оройуону
колхозтарын, бастыг колхозтаах
тарын Ага дойдун Улун сэринти
кэмнээри колхозниах үлэлэрин
туһунан үгүстүк суруллубут. Э
дөөн иьургуннара Фронга ыны
рылланнар, үлэниг илин тийбэт
буолбута. Онно эбии 1939-1942
сыллардаагы умайар уот
курааннар содуллара
сэрий ыардарын өссө дүрүгү
лүттэрэ. Колхозтар үгүстэрэ сүө
һүлэрин сорохун Амма уьуоргу
үрэхтэргэ эбэтэр атын оройуон
нарга кыстатарга күһэллэбэтэрэ
сүөһү нитинтин былаанныг толор
бот, бурдукка госуларствонь кыт
та голору аахсыбат буолбуттара.
Колхозтаахтар үлэлэстар дохуот
тара улаханник аччаабыта, 1942
сыл бүтүүтүтөр киинлэр агарда
рыттан ордута бас билэр сүөһү
лэрэ эстибитэ. Ити сыл сайынн
гар сорох колхозтар балык про
мышленнистаах хотугу оройуон
нарга көһөрүлүбүттэрэ.

Ол эрээри бийиги колхозтаахтарбыт еройуоннаабы партийнай тарилга салалтатынан марахаттары утары эрдээхтик охсуспуттара. Кинилэр «Барыта фронт, барыта кыйымы түһүгэр!» лозунунан сыралаах, тыгааһыныаах үлэвэ турумуттара. Сарын сылларыгар колхозтарга 500-чакэ сана стахановецтар уонна ударниктар үүзмүттэрэ, үлэ минимуму тасарбот колхозтаах суох буолбута.

1942 сыллаахтан сабалаан оройуонга курааны утары охсууу дьаһаллара — быһыттары тутан үүнү халытыы, уу саппааһын мунньууну, солообуну кэбэтин, о. д. а. — кнээнник элөх-томмуттара. 1944 сыллаахха агротехнической үлэһэр бириэмэтигэр мытыаллыбыттара, ыһыллар сир нэһэ 2100 гектарынан кэпэттилибитэ, сааскы ыһыы сити баттаһа 6 хонук иһинэн бүтэриллибитэ, паардааһын былаана бэс ыһын 15 күнүгэр 115 быраһыан толоруллубута. Ити иһин оройуон, республикага бастыг көрдөрүүлэнэн, көһөрүлэ сыһыар Кыһыл знамяны ылбыта. Үүнүүнү көрүүгө-харайыыга элбэх үлэ мытыаллыбыта. 1943 сыллаахха 1343 гектардаах ыһыы сириң хаһынтан көмүскөөн түптөлөһөйүн тэриллибитэ, бурдук кылгас болдьоххо сүтүгө сүөх хомуллубута. Онон колхозтар 1943 сылга гектартан ортотунан 7,5 центнер бурдугу ылан госдарствоны кытта республикага бастааннан аахсыбыттара, нонно сылытар гектартан 8,5 центнер үүнүү хомуллан госдарствога үрдэттиллибит былаанынан туттарбыттарын таһынан бурдук Кыһыл Армияга көмө фондутар бериллибитэ. Итинэн оройуон

республикара бастынгар кәккәләр
ригәр төхсәнбәт, колхознахтар
нги ситийишкәргә үрдүктүк сә-
нахамыт.

1943 снлаахтан, хөдүүлэн
өмсүүлэн, колхозтар байдал
сүрдэгээр олтуур буулбугтара
үлэ тэвэбинин тулсарбыгтара
онорумтуутун үрдэвнэтэрэ. Рес-
публика салалтатын 1944 снл-
лаары ыгырынаггар этиллибтэ:
«Хас колхоз аайы сүөбүгэ аһы-
лык кытаанах базатын тэрийэр
инин походка турунмуг Чурагч-
уонна Мөтө-Хангалас оройуонна-
рын колхозтаахтарын бачымын
республика үрдүнүн социалисти-
ческой куоталаһымы буола үүннэ-
диэн.

Отчолорго колхозтарга трактор уонна атын техника суох кэмэ этэ. Ыһым сириг оҕорууга МТС көмөлөһөрө. Ити кэмгэ келэрэ холбоһор массынналары туһанын ullaх арууһаммыта. 1944 сылаахха 147 көспүккэн оройуон оттоомут ходоуатын 70 бырыһыана охсулаубута. Биирдии обустарааччы сезон устатыгар өртөтүөн 132,2 гектары толорон, республикага бастыг көрдүү ситиһиллбита. Оройуонга обустарааччылар куоталаһыларын көрүлөччигин Михаил Федорович Сысөлатин (Одьулуун, Карл Маркс аатынан колхоз) булбута. Кини 248 гектары, «Трактор» колхоз чилигин Фроновик Фома Софронович Хомаганов 243 гектары обустаран — барыта 13 киби республиканскай куоталаһыга кыйыһылаарынан тахсыбыттара. Оттоомут ходоуа 4 тыһ. гектарынан көмөтүхтөн, итининнээгин сыллаабытааһар 5 тыһ. сынанан албэх от ылаһыбыта. Оройуон үрдүнөн барыта 36672 уонна содогуоскаламмыта, 3854 уонна сиилэс үгулаубута. Уон колхозтар уонна колхозтаахтар сүөһүдэрэ аһымыгынан толору ааччылыгыта уонна сыл тахсар 23 бырыһыана куруулаар кыахаммыта. Ынах уонна сылгы сүөһү былааннара, сүөһүттөн борууускуйаны ылын соруудахтаранары толоруллубуттара, ресударствога албэх эт уонна арын тутарыллыгыта. Колхозтар үгүстө-э үлэ төлөбүрүтөр булдууг, эти, рыны алгөмүк үлэстибиттэрэ, 00-чөкө сүөһүта суох хаһааһы-ыа сүөһүлөмүтө, 175 ыһрай уонна 94 кулун бастыһнарга биэ төлөбүргэ бэрриллбита.

Оройуон баатын колхозтара
 60н дьулуурдаах үлэлэринэн
 10н кураантарга улаханнын
 дуустарбатахтара, көрдөрүүлэрин
 ыа ахсын үүсэран иешиттара,
 көв Иванович Матвеев 1938
 ыллаахтан салайбыт «Хонто»
 ыахона 1942 сыл кураан сайы-
 ытар гектартан 8,5 центнер
 ырдугу хомуйбута, ынах сүөһү-
 ыт ахсаанын 1938 сыллаары-
 ытар тэҥнээтэхкэ 183 быры-

Һыям, өткө 1944 сылта 273
бырыһыан элбэһиниэ. Бу колхоз
үдөтүн сылта «Һыям» хайыанна
күөтүөнүк сүрдатыллыбыта.

Хонху үлэлдөргөтөр зөөнэлээр
көөгнөх тэрийн үлэ өгөрүмүтү-
түн балача үрдэтөр кыагы биэр-
битэ. Амма (билгийн Балдугур)
цэһилэһигнээрн Фрунзе аатынан
колхоз үрдүк үүнүүтүн зөөнөтүн
Дмитрий Петрович Саввин салай-
быта. Кииш зөөнөтэ 1943 сыл-
лаахха гектар ахсыттан 15-тын
центнер бурдугу хомуйан зөөнө-
пой тыл хайһымыстыбатын бас-
тыкнарын республикалары су-
ба муһуһаар бөйөтүн опытын
көпсөөн тыл эппитэ, 1944 сыл-
лаахха бөйөтүн колхозун предсе-
дательнөөн талыдыбыта. Ити
сылта колхоз гектартан ортогу-
нан 14,8 центнер, оттон үрдүк
үүнүү зөөнөтэ 25,4 центнер
бурдугу ылбыта. Сүөһү аитытын
көрдөрүтүтэ эмнэ лаппа тунса-
рыллыбыта. Димитров аатынан,
Тельман аатынан (Амма), «Трак-
тор» (Одүүлун) колхозтар зөө-
нөлөрэ эмнэ үчүгэй түмүктэри
ситиспиттэрэ.

«Саха АССР 10 сыллаах нокто-
ка (Соловьев) Инокентий Гаври-
льевич Собакин салайбыт комис-
сольскай-мтчат звенотун чи-
лтиннэре бары үлэһэрэ багта-
рааллы-иккилии нуорманы то-
портообуттара, 1944 сылга 72 гек-
тартан ортотунан 15,5 центнер,
он иһигэр Туолума төрдүнэри
22,5 гектардаах сымаа учааста-
гыттан 27-ми центнер үүһүүнү
хомуйбуттара. Ити учаастак 4,5
гектардаах баһынагыттан собу-
мэр үүнүү — гектор ахсыттан
45-тии центнер ылыллыбыта!
«Ханай да армта сүдх биир кэ-
лим хөйүүтү!» үүмүт ыһаччынан
сытан хаалбытын туруоран би-
решлэре, ону самоскид бөтө-бөтө
быһара» дьиз көпсөннэлэр. Звене
үчүтэй үлэтэ республикара кичи-
ниги биллибэтэ, Бүтүн Союзтаары
куоталаныга үлүс миэстэлэни
карчынан бириэмийэлэммүтэ, гра-
мотонни наараадаламмыта.

Июлев айтынан колхоз (Чакыр) чилинэ: Екатерина Егоровна Филиппова «Кыым» хайманка сурубута: «Эр дьоннор оройна барбыттары кэннэ колхозка быһаарар кууьунан биһиги, дьахталлар, буоллубут. Онон биһиэхэ колхоз бары сурун үлэлэрэ сүктөрүлүһүмүз. Ити эппистинаны биһиги өйдүүбүт». Кини, фронна ыгырылтыбыттары солбуйан, иккинни пуорманы толорор үһүн дьахталлар патриотическай хамсааһыннарын оройуонна бастакынан көүлүбэти. Бу сыллылаах бачымы, үлэбэ үрдүк көрдөрүүнү республика уонна оройуон бөһөтө кининик төрөппүтэ. 1942 сыллаахха илин хотуурунан бүгүт ортотунан 0,7 гектар, нөгүө ылыгар 0,8 гектар хотуһаны охуубут. 0,4 гектар үчүгөй үү-

нүүдлэх бурдун сүрийн биешгата, ол өнцгөөр рекордуу оторбууд хүнүгэр 0,65 гектары биһэн, 308 түүдэри баялан 9,5 нүүрманы төлөрбүтэ. 1944 сыллаахта 19 хүн устатыгар 7,7 гектары биһэн уонна 2600 түүдэри баялан күнүс орототууан биастин нүүрманы төлөрүн республикатаагы куоталиһыга бастаагы бирэччигэни ыдыта.

Саллаат кэргэн Парасковья Никитична Давыдова («Саха АССР 10 сыла» кэлхэс): «Фреига сылдыар киһибиттэн сүрүк сотору-сотору кэлэр. Кини минигин тымыга үчүгүйдик үлэлиирбэр, байланный бириэмэ стахановкатын аатын ыларбар сүбөдүйэр» дэн «Кызыллага» суруйбута. Кини 1944 сыллаахха 18 күн 23450 түүтэри баайбыта, ол иһигэр биэр күн 2020 түүтэри баайан биэс нуорманы толорбута. Байлалчылар республикагаары куоталаһыһыларыгар 18 киһи хыалыһылаахтарынан бэлэтаммиттэн 8-ба, ол иһигэр 6 дыахтар, бийиги оройуонмут дьонноро эгитэр.

Үгүс түбүктөзөх кытөх хаһаа-
һытөһөбаларын нөрүнэ, оһолорун-
урууларын дьаһана сылдаан,
дыахталлар кыһыһнары-сыйыһна-
ры колхозтар ыарахын үлэлэрин
толороллоро: сирн хоруталлара,
оттууалара, үүнүүнү хомуйаалла-
ра, түүтөһи астыааллара, от тиз-
бэллэрэ, нөһүөм таһааллара.
Ынах сүөһү көрүүтэ, сүөһүттөн
бородууксууны ыһын бүүс-бү-
түнүүнү киһилэр саныһаһыгар
сүнтэриллибитэ. Манһыһысун Ма-
рия Петановна Илатонова («Тран-
ктор» колхоз) 9 сыл устатыгар
104 ыһырий ыһан биһи да эн-
чириһпэһкэ нитан туттарбыта, хас
биһирдии ыһарай сууткара 400-
500 грамм эһилэлэрин ситиһпитэ,
ыһахтан үтү ыһыһын үрдөһпитэ.
Киһи төрөрүү нитиһкэ үлөһүн
опыһын «Ыһын» хаһыатыһнан
көһсөһбитэ. «Хөһтө» колхоз ыһы-
һыһыһыттарэ Зоя Наумова, Пела-
гея Старостина, Екатерина Яков-
лева эһиһ ситиһиниһахтын үлэ-
лэһбиттэрэ. Кыргыттар ортолөрү-
гар сүөһү нитиһтин бастыһнарын
сэргэ үрдүк көрдөрүүдөзөх от
орустаралчыһлар, муһтаралчыһ-
лар эһиһ бэллэһэ.

Серий сыйлаарыгар колхоз про-
изводствотыгар эдэр учууттар
уонна өбөлөр орускара биллэ-
көстө улаанньыта. 1944 сылаах-
ка тым хайаабыстыбатын ори-
йуоннаагы быһаарыныгар 27
комсомолец, 68 эдэр учуут, 86
өскулэа орото кыттыбыта. Васи-
лий Степанович Боллов (Хатылы,
«Ыһыл партизан») колхоз ат
кыраабылынан сезон устатыгар
398, сирэх мун 15-тингэ тийэ
гектары мустанан оредуенига
бастабыта. Ити колхозтан Сте-
пан Захаров киинин кытта агыл-
тагыл кытааларан яһиэ үлүкү

көрдөрүүлөжүз. Оту орустары-
га Егор Сергеев (Дмитров) ааты-
нан колхоз), Иннокентий Пермя-
ков (Мугудай, «Сайды» кол-
хоз), Сидор Попов («Кызыл пар-
тизаны» колхоз), от уюна бурдук
дөмүүругар Пелагея уюна Сер-
гей Старостиннар, Иван Федотов
(«Трактор» колхоз) үө. д. а. үчү-
гүйдик үдөлөбүттө.

Колхозтары турутгудуснут
мүлк кырдыаастар, сыныналгы
уина, илиилэрин араар-
бакка үлэлээбиттэрэ. Ленин
куоратын күнүспалигар геройдуу
охтубут икки бөйөбүей орден ка-
палера лейтенант Савва Сергеев
авата Дмитрий Кузямич Сергеев
(«Саха АССР 10 сыла» колхоз)
72-с сааһыгар сылдьан 1944
сыллаахха 223 гектардаах ходу-
ланы обуустарын республикага
бастабыта, лобогорейианан күн-
нэ 7-лнн гектарга тииһа бурдуу
сирин быстарбыта, оту обууста-
рымыта уонна бурдуту быстары-
та хас да мичаты уоруппота.
Эмиз ити колхоз кырдыааһа По-
люкани Шиполаев илинттөн хаал-
сыбакка үлэлээбита. Итинник ту-
таах дьоннор — хонку үлэһиттэрэ,
сыдыһыттар, тинир уонна мас
уустара, булчуттар, о. д. а. идэ-
лээхтөр бабаларын опиттарыгар
өдөрлөөн үбүлэллэрэ.

Анна) избранными Советын председателэ Петр Кузьмич Дьячковский байыаннай кэмга көрдөрүүтүгөх үлэтин ийини «Саха АССР 15 сыла» аатынан марафондууламмыта. Колхозтар председателлэре Устин Григорьевич Хомянов («Саха АССР 10 сыла»), Тимофей Николаевич Егоров (Островская уоһа Тельман ааттарынан), фронтовиктар Никита Ильич Ботушин (Карл Маркс аатынан), Сергей Константинович Ноговицын (Островская аатынан), бригадышпирдэр Гавриил Лазаревич Батарин («Саха АССР 10 сыла»), Семен Ильич Боркин («Войнобуой»), форма сабылдиһыһа Евдодия Дмитриевна Куличкина («Холто»), сир оройуоннаагы салаатын үлэһиттэре Саха АССР Верххонай Советын депутата Дарина Кирилловна Дьячковская, Дмитрий Терентьевич Карсапанов, фронтовики Михаил Дмитриевич Блинов учугай тэрийэччилэринэн билиһиниттэре.

Ити курдук бидини оройуом-
мун жолдогдартара, советской
партия бутуунун кыгга биярга,
Ленин партиятын тула кыса тун-
саи байлани харыстанамыт уналары-
нан Улуу Кыялдын чуганатыс-
ныггара. Кинилер улара хорсуи
бийиыллара уинулуубаттар, би-
дийиги соххазтар, рабчойдарын,
бары уланыттерин ис кыахтары
содору тууанан ула огорумтуу-
тун урдатынга, ошон Ас-уул
программатин олоххо киллерни-
га кофунуулар.

К. ПЕРМЯКОВ.

Шөфтээх куоралпытыгар — Нерюнгрига

Пятилетканы болдьобун иннинэ

«Саха сириг эдэр сааһа»
дээн ааты сүгэр 595 М-дээх
тутар-танар поезд коллектив
Первой Маай бырааһынньыгын
көрсө уон бириэс пятактатаа-
ды былаанын толордо. Ула үөп-
сай көмөйгөр бизе сыллаах
кирбин В. Н. Ленин төрөөбүт
күнүн иһинэ, муус үстэр 20
күнүгэр, толоруллубута, оттон
сүрүн салаада—бэйэ күүбүнэн
тутууга бырааһынньыгы көрсө
сатыһыллыһа.

Коллектив Беркакит—Томмот—Якутский тимир суолу тутууга саамай активнайдык кыттар. Бу бүтүн республика олоер улахан суолталах тутууга сыл бастакы кварталынаады соруудах генеральнай бадэрэстайиниге 163,6 бырыһыан толорулуна. Ити уопсай ситийиниге «Саха сирин комсомолена» өтөрээккэ быһыл республика араас ордунуарыттан кэлбит ыччаттар

кырата суох кылааты киллэрэл-
лэр.

Юбилейы көрсө

Биймал Нерюнгри бастан
милейн—куорат төрүттөмү-
тө 10 сыла туолуутун бөлү-
түгө.

Ити көрө-бөлиң датаны көрсө
манна үтүс үлө ытыллар.
Чулаан, Нерюгирны холобт-
даа кураат оңорор туңгур үлө
көңгүнө төннйөр. Чульманиа-
вы ГРЭС коллектива бәстінсә

«Чурапчы» совхоз үзәнгитә-
р мәнник бастың шөфтәз
коллективынан кизе туутох-
тарың сөп.

хсын территорияны, дэнэ-
туту, үлэлиир мнэстани ыранс-
ааыны тэрийэр. Эргээн үлэ-
иттэрэ куораты тупсарыыга
800 чаас үлэлииргэ, 4000 ус-
уука пүөх майы уонна талары
лордорго, 40 тыһ. солк. өрө-
түөнүүр үлэлэри ылатарга абээ-
мнэстэниилэр. Куорат эдэр
дохтоохторо — үөрэнэччилэр

байлаларын төрөлшүттөрүгөр ұла-
хан көмөзү өгөрөллөр. Бу ұла-
да 3 №-дәх оқуола коллекти-
ва бөрүзәхей бәшқимы көтөхтө.
Оттон 13 №-дәх оқуола уәро-
шәтчиләре нәдиәлә ахсын гра-
фик бәйәшмәтинин оқуолалара
гүрәр қварталылар ырааһырдар
уәләртә көмәләһәләр, оларор
қияләри көрүүгә рәйдәлери тә-
рийәләр уоһна өләр түмүктә-
ринин бойобуей листоктары,
«Чагырланарым» таһаарәлләр.

Н. ЧЕРНОГРАДСКАЯ,
библиотека обществ. наук.

